

1. Allmänt

Detta tekniska tips är en vägledning till dig som vill skaffa en toalett till din Vigg. Någon rekommendation avseende "bästa lösning" kan inte ges, eftersom den är så individuell, beroende på hur båten utnyttjas. Tipset ger dock en del råd om för- och nackdelar med olika val. Själva installationen beskrivs inte. Denna är i mycket en fråga om hur du själv föredrar att ordna saken, och bör diskuteras med leverantören till ditt val.

2. Utrymmet

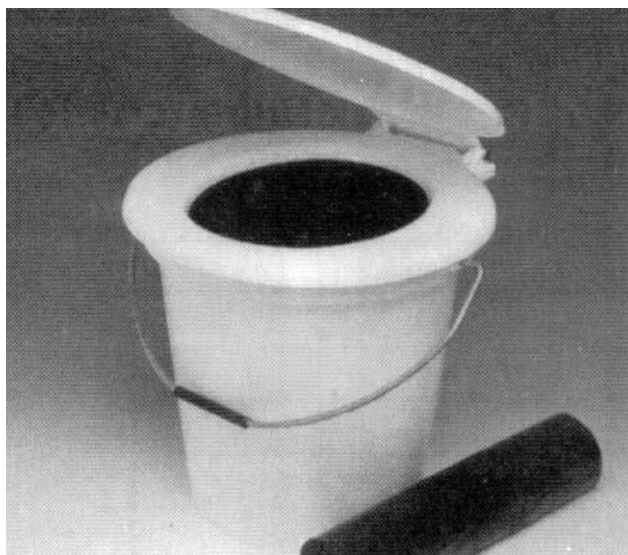
Det tillgängliga utrymmet för installationen av fast eller portabel toalett är stuvan mellan kojerna i förpiken. Placering av eventuell septiktank kan med fördel utföras i stuvfacket under babords koj i förpiken. Nackdelen med dessa utrymmen är att du mister två ordentliga stuvutrymmen.

Kontrollmät ditt utrymme innan du bestämmer dig för typ av toalett. Måtten kan variera från båt till båt.

3. Några typer

3.1 Kem-toalett

Den enklaste varianten består av en ytterhink och en innerhink samt en wc-sits. Innerhinken förses med svart plastsäck. Passar ej att ha inne i båten utan placeras lämpligen i stuvfack ute i sittbrunnen. Billigt.

3.2 Vatten/kem

Denna toalett av typ Porta Potti är en portabel toalett med vattenspolning och gastät uppsamlingstank. Den övre delen fylls med spolvatten. I den undre delen (uppsamlingstank) tillsätter man saneringsvätska. Spolning sker med handpump.

Tömning av tank kan ske ute till havs eller i hamn på anvisat tömningsställe.

Finns i flera olika modeller med olika kapacitet och mått. Överkomligt pris.

3.3 Vattentoalett

Bekvämast och den mest hygieniska toaletten, men samtidigt den dyraste och svåraste att installera.

Den enklaste består av porslins-skål med handpump för manuell spolning direkt ut i havet. För att öka toalettens användbarhet kan man installera uppsamlingstank (septiktank). Detta system är mycket kostsamt och även svårt att installera i det trånga utrymmet som finns tillgängligt. Till denna installation tillkommer, förutom tanken, en mängd olika slangar, kranar, rör, ventiler m.m. Dyrt.

För vattentoaletter rekommenderas specialpapper, alternativt den allra mjukaste standardkvaliteten.

3.6 Toalett-vett

Några generella statliga bestämmelser för hantering av avfall från fritidsbåtars toaletter finns inte. Lokala bestämmelser kan dock finnas för små insjöar och vattendrag. Vidare har SBU (Svenska Båtunionen) givit ut en "miljöpärm" med råd och rekommendationer som vi försökt arbeta in valda delar av här.

Generellt ska man naturligtvis eftersträva en lösning som ger så liten inverkan på miljön som möjligt. Om till exempel saneringsvätska används bör den, oavsett hur man sedan gör sig av med avfallet, vara av biologiskt nedbrytbar typ. Nedgrävning av avfallet från portabel toa är normalt inte möjlig i tätbefolkad skärgård, utan då gäller antingen särskilda tömningsstationer, i vanlig toalett i hamn eller tömning "på fritt vatten". Med sistnämnda avses **minst** 500 m från land.

3.4 Septiktank

Någon standardtank som får plats i Viggen finns ej på marknaden, men TT 5:9 visar en fungerande lösning. Att skräddarsy en tank kräver noggrannhet och en del praktiskt handlag. Tanken svetsas lämpligen i rostfritt av en plåtslagare efter en väljord pappmall. Mät noga och prova att mallen passar!

3.5 Tillbehör

För den dagliga driften krävs olika slag av tillbehör. För Kemtoalett och Porta-Potti behövs saneringsvätska och specialpapper.

Om man installerar vattentoalett rekommenderas starkt att den förses med septiktank. Förr eller senare blir det annars så att toan ändå används på plats där utsläppet blir till olägenhet för både en själv och andra. En extra finess för septiktanken är om den förses även med en 2-vägs ventil för alternativ tömning via sugslang från hamnanläggning. Inte så lätt att få plats med sådan ledningsdragnings i Viggen, men det bör nämnas att det finns ISO-standard för anslutningsstosen - ISO 4567.

Mått och data		
Typ	Dimensioner (mm)	Kapacitet
Kem-toalett	dj=400, h=380	20 l
Porta-Potti 335	h=310, dj=380, b=340	10 l
345	h=340, dj=420, b=380	12 l
465	h=420, dj=420, b=380	21 l
Båt WC-Par	h=335, dj=425, b=450	
Stor skål	h=345, dj=490, b=465	
Toalett Watski	h=343, dj=432, b=445	

Magnus Gustafsson